



12-kommunesamarbeidet i Vestfold (12k)

Behandling	12k styret
Møtedato	18.06.09
Vedlegg	Forstudie – "Fra avfall til ressurs – en mulighetsanalyse for biogassproduksjon i Vestfold", 25.03.09, se http://www.12k.no/documents/BiogassVestfoldrapport25.03.09.pdf
Tema	Sak 20/09 Biogass i Vestfold – etablering av et forprosjekt Innstilling fra arbeidsgruppe nedsatt av styringsgruppen i 12k

Vedtak i 12k styret 18.06.09:

1. Styret i 12k ønsker å sette i gang forprosjektet "Biogass i Vestfold".

Forprosjektet skal:

- Foreta en grundig kostnadsanalyse av alle ledd i verdikjeden og vurdere finansieringsløsninger, herunder behov for offentlige tilskudd
 - Vurdere og inngå avtaler om lokalisering av større anlegg og infrastruktur
 - Utrede og gjøre nødvendige vedtak / inngå avtaler om utvikling av markeder for råstofftilgang, produkter og bruksområder slik at verdikjeden kan iverksettes omtrent samtidig. I dette ligger det også en plan for en systematisk overgang til bruk av gass som drivstoff for kjøretøyer i offentlig sektor i Vestfold
 - Konkretisere et opplegg for distribusjon og spredning av bioest og slamrest
 - Vurdere og inngå avtaler om organisering av leddene i verdikjeden, herunder vurdere det offentliges rolle i neste fase. I denne sammenheng bør en vurdere om OPS kan være en hensiktsmessig organisering av hele eller deler av verdikjeden
2. Styret beslutter at dette skal være et 12k-prosjekt. Styret slutter seg til at det er et ressursbehov på 5,7 millioner kroner for å gjennomføre forprosjektet, og at dette søkes finansiert fra offentlige og private kilder.
 3. Det oppnevnes en styringsgruppe for forprosjektet "Biogass i Vestfold" med mandat som gitt i punkt 1 og med følgende sammensetning:
Thorvald Hillestad, Re

Bente K. Bjerke, Tjøme
Bjørn Ole Gleditsch, Sandefjord
Petter Berg, Tønsberg
Per-Eivind Johansen, fylkeskommunen
Kurt Orre, Nøtterøy
Olav R. Grande, Vesar
Jon Østgård, Vestfold Energiforum
1 representant for Vestfold Bondelag

Som leder av styringsgruppen oppnevnes ordfører / styreleder 12k Thorvald Hillestad.

4. Styringsgruppen får ansvaret for finansiering og gjennomføring av forprosjektet, samt å engasjere prosjektleder. Styringsgruppen skal holde styret i 12k orientert om

Postadresse 12k c/o HVE, p.b. 2243 3103 Tønsberg	Besøksadresse: Raveien 197, Borre	Saksbehandler /e-post Jon Østgård jos@fvme.no	Telefon: 33371668 Mob: 46966240	Dato: 09.06.09 Filnavn: Forprosjekt Biogass i Vestfold_saksframlegg- 180609
---	---	---	------------------------------------	--

gjennomføringen av prosjektet. Sluttrapporten behandles av styret i 12k før oversending for godkjenning i kommunene ved årsskiftet 2010 / 2011.

5. Styret i 12k ønsker at udisponerte statlige skjønnsmidler for 2009 stilles til rådighet for forprosjektet Biogass i Vestfold. Hvis disse allerede er disponert, gjelder søknaden for 2010.
6. Styret i 12k ber kommunene akseptere at forprosjektet delfinansieres gjennom VESAR.
7. Vestfold fylkeskommune skal holdes orientert gjennom hele forprosjektet.
8. Styret i 12k anmoder kommunene om å fatte følgende vedtak:
..... kommune slutter seg til 12k-styrets vedtak om forprosjektet "Biogass i Vestfold".

Saksframstilling:

1. Forslag til vedtak

Utnyttelse av bioavfall og slam til biogassproduksjon er en framtidrettet strukturell endring av avfallstrømmene i Vestfold. Dette vil være med på å konkretisere viktige klimapolitiske målsettinger i Vestfold-kommunene.

9. Styret i 12k ønsker å sette i gang forprosjektet "Biogass i Vestfold".

Forprosjektet skal:

- Foreta en grundig kostnadsanalyse av alle ledd i verdikjeden og vurdere finansieringsløsninger, herunder behov for offentlige tilskudd
 - Vurdere og inngå avtaler om lokalisering av større anlegg og infrastruktur
 - Utrede og gjøre nødvendige vedtak / inngå avtaler om utvikling av markeder for råstofftilgang, produkter og bruksområder slik at verdikjeden kan iverksettes omtrent samtidig. I dette ligger det også en plan for en systematisk overgang til bruk av gass som drivstoff for kjøretøyer i offentlig sektor i Vestfold
 - Konkretisere et opplegg for distribusjon og spredning av bioest og slamrest
 - Vurdere og inngå avtaler om organisering av leddene i verdikjeden, herunder vurdere det offentliges rolle i neste fase. I denne sammenheng bør en vurdere om OPS kan være en hensiktsmessig organisering av hele eller deler av verdikjeden
10. Styret beslutter at dette skal være et 12k-prosjekt. Styret slutter seg til at det er et ressursbehov på 5,7 millioner kroner for å gjennomføre forprosjektet, og at dette søkes finansiert fra offentlige og private kilder.
 11. Det oppnevnes en styringsgruppe for forprosjektet "Biogass i Vestfold" med mandat som gitt i punkt 1 og med følgende sammensetning:

Thorvald Hillestad, Re
Bente K. Bjerke, Tjøme
Bjørn Ole Gleditsch, Sandefjord
Petter Berg, Tønsberg
Kurt Orre, Nøtterøy
Olav R. Grande, Vesar
Jon Østgård, Vestfold Energiforum
1 representant for Vestfold Bondelag

Som leder av styringsgruppen oppnevnes

12. Styringsgruppen får ansvaret for finansiering og gjennomføring av forprosjektet, samt å engasjere prosjektleder. Styringsgruppen skal holde styret i 12k orientert om gjennomføringen av prosjektet. Sluttrapporten behandles av styret i 12k før oversending for godkjenning i kommunene ved årsskiftet 2010 / 2011.
13. Styret i 12k ønsker at udisponerte statlige skjønnsmidler for 2009 stilles til rådighet for forprosjektet Biogass i Vestfold. Hvis disse allerede er disponert, gjelder søknaden for 2010.
14. Styret i 12k ber kommunene akseptere at forprosjektet delfinansieres gjennom VESAR.
15. Vestfold fylkeskommune skal holdes orientert gjennom hele forprosjektet.
16. Styret i 12k anmoder kommunene om å fatte følgende vedtak:

..... kommune slutter seg til 12k-styrets vedtak om forprosjektet "Biogass i Vestfold".

2. Bakgrunn

I desember 2008 oppnevnte styret i 12k ei prosjektgruppe for å gjennomføre en mulighetsanalyse om biogass-produksjon i Vestfold. Prosjektgruppen la fram sin rapport i mars 2009. Rapporten vedlegges.

Styret i 12k behandlet i sitt møte i Lardal 23.4.09 denne rapporten i sak 13/09, og fattet følgende vedtak:

1. 12k styret slutter seg til hovedtrekkene i rapporten "Biogass i Vestfold".
2. Det opprettes en arbeidsgruppe som skal legge fram forslag til organisering og avklare grunnlaget for økonomi og ekstern finansiering av forprosjektet.

Arbeidsgruppen får flg. medlemmer:

Ordfører /styreleder 12k Thorvald Hillestad (leder), Re
Ordfører Bente Kleppe Bjerke, Tjøme
Ordfører Bjørn Ole Gleditsch, Sandefjord
Fung. ordfører Petter Berg, Tønsberg
Rådmann Kurt Orre, Nøtterøy
Daglig leder Olav Grande, VESAR
Jon Østgård, Vestfold Energiforum, er sekretær for arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppen skal ha som målsetting å rapportere til 12k styret 18.06.09.

3. Arbeidsgruppens drøfting og konklusjoner

Arbeidsgruppen har avholdt 3 møter. Det er knyttet kontakter til mulige interessenter og finansieringskilder i et forprosjektarbeid. Det har blant annet vært samtaler med Vestfold fylkeskommune, Fylkesmannen, NHO-Vestfold, Enova SF, Vestfold Bondelag, Statens Landbruksforvaltning og Innovasjon Norge. Det er ikke gitt endelige tilsagn om midler, men det er grunn til å tro at det er mulig å finansiere dette forprosjektet.

Organisering av et forprosjekt

Ulike alternative organisasjonsformer for et forprosjekt er drøftet i rapportens kapittel 10.2. Der drøftes fordeler og ulemper ved ulik ansvars plassering av forprosjektet. Alternativene er

12k, VESAR, Vestfold fylkeskommune, et eget utviklingsselskap (AS), et eget utviklingsselskap (IKS) og vertskommunen for et framtidig produksjonsanlegg.

Dette er en organisasjon som skal ha ansvaret i forprosjektfasen. Forprosjektorganisasjonen bør være sammensatt av parter som har engasjement og interesser i problemstillingen. Samtidig bør organisasjonen holdes minst mulig for å fungere effektivt.

Arbeidsgruppen mener at forprosjektet bør være et 12k-prosjekt som ledes av en styringsgruppe. Styringsgruppen foreslås å bestå av eksisterende arbeidsgruppe forsterket med en representant fra Vestfold Bondelag. Årsaken til det siste er at landbruket er en av nøkkelfaktorene for realisering av prosjektet.

Styringsgruppen gis i oppdrag å gjennomføre forprosjektet. Styringsgruppen skal holde styret i 12k orientert om gjennomføringen. Sluttrapporten behandles av styret i 12k før oversending for godkjenning i kommunene ved årsskiftet 2010 / 2011.

Ved denne organiseringsformen må det etableres en særskilt ordning med en juridisk tredjepart som kan inngå intensjonsavtaler og andre avtaler i forprosjektet. Dette er fordi verken styret i 12k eller prosjektstyret er registrert som foretak og dermed ikke er en juridisk person. 12k benytter derfor Re kommune som juridisk enhet og regnskapsfører til sine prosjekter. Vestfold Bondelag kan undertegne slike avtaler innenfor landbrukets del av forprosjektet.

Arbeidet ledes av en prosjektleder. Ansettelsesforhold og kontorplassering m.v. forankres i en vertsorganisasjon.

Arbeidsgruppen foreslår at styringsgruppen selv vurderer behovet for, og etablerer ei referansegruppe/ - grupper for å sikre dialog og kunnskapstilfang blant offentlige aktører, private aktører og relevante fagmiljøer.

Ressursbehov

Arbeidsgruppen har tatt utgangspunkt i mulighetsanalysens kostnadskalkyle. Det synes avgjørende at det engasjeres en prosjektleder på heltid, som i nødvendig grad knytter til seg spesialkompetanse på ulike problemstillinger.

På dette tidspunktet er det ikke mulig å konkretisere kostnader knyttet til utredning av de enkelte deltemaene, så arbeidsgruppen foreslår at temautredninger budsjetteres med en samlepost.

Det forutsettes at forprosjektet avklarer lokaliseringsspørsmålet med reguleringsplan og konsekvensutredning.

Det er søkt om midler til arbeidet med å etablere en verdikjede basert på landbruksavfall. Dette temaet har Vestfold Bondelag allerede startet opp som et prosjektarbeid.

Arbeidsgruppen anbefaler at et forprosjekt etableres med følgende budsjettoppsett:

Tabell 1. Forprosjektets ressursbehov

	<i>Tall i 1000 kr</i>
Prosjektledelse og drift	1 200
Utredning av ledd i verdikjeden	1 200
* Tema organisering/ eierskap til verdikjeden	
* Tema råvare annet enn landbruksavfall	
* Tema produksjonsanlegg	
* Tema distribusjon	
* Tema marked	
Tema verdikjede landbruk	800
Tema lokalisering og planarbeid	500
Bruk av prosjekteierens personell	1 000
Uforutsett	1 000
Sum	5 700

Finansiering av et forprosjekt

Det er fire aktuelle hovedkilder til finansiering; kommunene, fylkeskommunen, staten og næringslivet i Vestfold.

Kommunenes bidrag.

- En andel kan utgjøres av kommunal egeninnsats. Blant annet vil kommunenes spesialkompetanse på ulike områder være viktige bidrag i et forprosjekt.
- Kommunene bidrar finansielt. Det hadde vært naturlig at både renovasjonsvirksomheten og slambehandlingsvirksomhetene bidro i dette, siden saken gjelder en strukturell omlegging av ulike avfallsstrømmer i fylket. Av praktiske hensyn er det enklest at dette finansieres gjennom Vesar. Arbeidsgruppen foreslår derfor at styret i 12k ber Vesar om å akseptere en slik løsning.
- De interkommunale virksomhetene kan forskuttere forprosjekterings-/ prosjekteringsutgifter som så kan refunderes etter avsluttet utbygging (fra investeringsmidler fra Enova SF).

Statlige økonomiske bidrag.

- Vestfold Bondelag har søkt Statens Landbruksforvaltning om midler til den landbruksrelaterte delen av forprosjektet. Alternativt kan Innovasjon Norge søkes om forprosjektmidler.
- Enova SF har ikke tilskuddsprogram som kan utløse midler i en forprosjektfase, men kan derimot komme tyngre inn i med investeringsmidler i en byggefase (i perioden 2009-2011).
- Skjønnsmidler fra Kommunal og Regionaldepartementet kan være aktuelt dersom dette er et samlet ønske fra kommunene i Vestfold. En søknad kan begrunnes med betydelige strukturelle endringer innen kommunale ansvarsområder. Dette gjelder både innen avfallshåndtering og avløpshåndtering, og innen anskaffelse og drift av offentlige tjenestebiler og offentlige transporttjenester.

Regionale utviklingsmidler fra Vestfold fylkeskommune.

- Styret i Verdiskaping Vestfold (VSV) støtter 12k's arbeid med utnytting av våtorganisk avfall.
- Fylkeskommunens og VKT's spisskompetanse på transport og transportplanlegging representerer viktige bidrag.

Næringslivets finansielle deltakelse.

- Vestfold Bondelag har etablert et prosjektstyre som en forberedelse til å planlegge landbrukets deltakelse i et framtidig anlegg for biogassproduksjon.
- Ut i fra de verdiskapingsmulighetene som ligger i denne saken er det naturlig at næringslivet ellers i Vestfold bidrar enten på generelt grunnlag eller fra en av bransjeorganisasjonene.

I finansieringsskissen nedenfor er beløpene ubekreftet. Arbeidsgruppens omforente konklusjon til finansieringsmodell anbefales lagt til grunn for søknader og oppfølgende kontakter med mulige finansieringskilder.

Tabell 2. Forslag til finansiering av forprosjekt

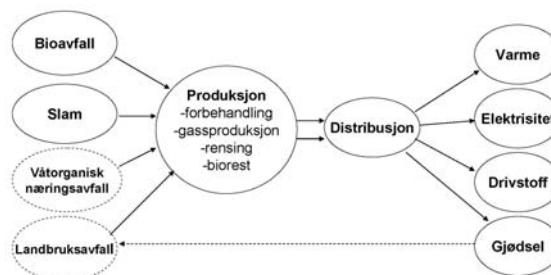
		<i>Tall i 1000 kr</i>
Kommunene		2 000
* Generell egeninnsats	1 000	
* Vesar	1000	
Fylkeskommunen		1 500
* Regionale utviklingsmidler	1 400	
* Transportfaglig kompetanse	100	
Staten		1 600
* Statens Landbruksforvaltning/ Innovasjon Norge	700	
* Enova SF	0?	
* Statlige skjønnsmidler	800	
Andre		600
* Næringslivet, uspesifisert	500	
* Vestfold Bondelag, egeninnsats	100	
Sum finansiering		5 700

I et budsjett- og finansieringsoppsett er det riktig å ta med partenes egeninnsats og bruk av spisskompetanse, og dette er samlet anslått til 1,2 million kroner.

Oppstart

Arbeidsgruppen tar opp innstillingen i den tidligere sak 13/09, og fremmer forslag om oppstart av forprosjektet, og forslag til sammensetning og mandat for ei styringsgruppe.

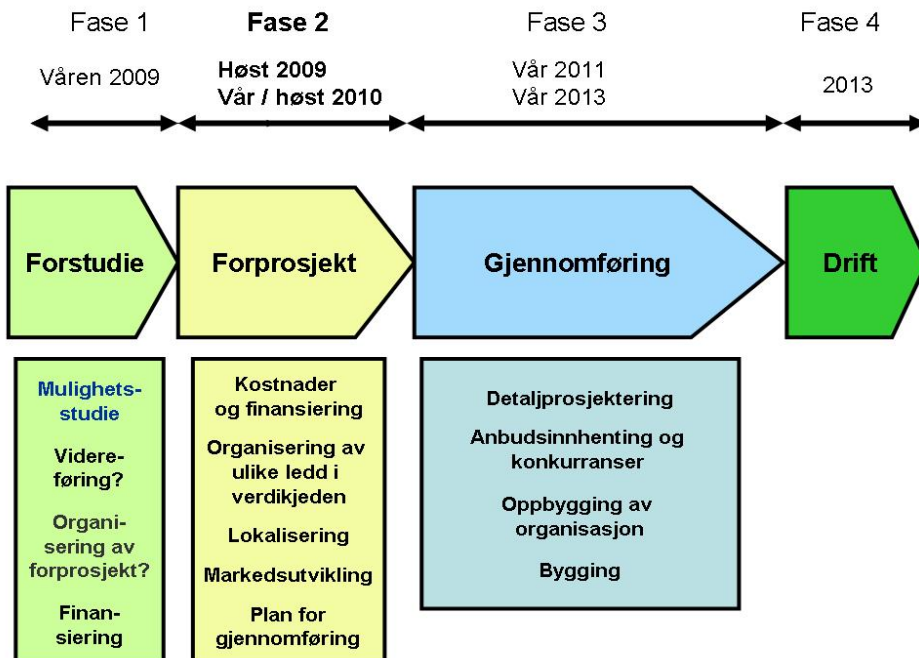
En oppstart forutsetter en tilslutning fra medlems-kommunene. Som et vedlegg til denne saken er det derfor utformet et utkast til saksframlegg som kommunene kan bruke i sin saksbehandling.



Figur 1. Verdikjeden fra avfall til ressurs – Biogass i Vestfold

Framdrift

I rapporten som ligger til grunn for behandlingen av denne saken i 12 K er det foreslått en framdriftsplan som vist i figuren under. Det må nevnes at Enova SF's program for investeringstilskudd til biogassanlegg gjelder for perioden 2009-2011. Videre er det en omtrentlig frist i september 2009 for å søke udisponerte skjønnsmidler (jfr. merknader til finansieringsplanen). Det er derfor nødvendig med en raskest mulig beslutningsprosess.



Figur 2. Framdriftsplan for Biogass i Vestfold

Konklusjon

Arbeidsgruppen foreslår at arbeidet med å etablere en verdikjede for biogass i Vestfold videreføres i et forprosjekt.